

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ฟังธรรมนะ เวลาสังฆกรรมเราคาดหมาย เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอก เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วนี่ เราทุกคนก็มั่นใจว่ามรรคผลนี้มีอยู่จริง แต่เวลาเราจะปฏิบัติจริงๆ ขึ้นมานี้มันล้งเลนะ มันมีจริงหรือไม่มีจริงใจ ฉะนั้น เวลาเรามอง เรามองว่าธรรมะ เวลาว่านิพพานๆ มันสุดเอี่ยม แต่เวลาทุกข์มันเหยียบย่ำหัวใจของเรา เห็นใหม่

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ สังฆกรรมมันอยู่ตรงนี้ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ มันมีเหตุผลของมันใจ แต่เราหาเหตุผลอันนี้ไม่เจอ ถ้าเราหาเหตุผลอันนี้ไม่เจอ

คูสิ เวลาทางโลกเขานะ สุขภาพกาย สุขภาพใจ สุขภาพกาย เห็นใหม่ ถ้าใครมีสุขภาพที่ดี ใครมีสุขภาพแข็งแรง เงินทองซื้อไม่ได้นะ สุขภาพนี้เราดูแลรักษาเอง สุขภาพใจ ถ้าสุขภาพใจ ถ้าใครมีสติปัญญาขึ้นมา เขาจะดูแลใจของเขา แต่คนเราส่วนใหญ่ไม่รู้จักใจของตัวเอง ทั้งๆ ที่ตัวเองรักตัวเองนะ ตัวเองรักตัวเอง ตัวเองตระหนี่ถี่เหนียวตัวเอง ตัวเองจะรักษาปกครองตัวเอง แต่รักษาตัวเองไว้ไม่ได้ รักษาตัวเองไม่ได้เพราะอะไร เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นนี้มันเป็นผลของวิญญูะ ผลของวิญญูะคือการเกิดและการตาย เกิดมาเพราะบุญเพราะกรรม เกิดเป็นเทวดานะ อายุขัยของเขา เห็นใหม่ ๑๐๐ ปีของเรา เท่ากับเขา ๑ วัน ถ้าเขาไปเกิดเป็นพรหม พรหมนี้ ๘๐,๐๐๐ ปีขึ้นไปเลย นี่เวลาเขาเกิดของเขา สถานะของเขานี้เขาได้อย่างนั้นของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เรามาเกิดเป็นมนุษย์ใจ เราเกิดเป็นมนุษย์ ๑๐๐ ปีประมาณนั้น นี่อายุขัยของเรา ๑๐๐ ปี สิ่งที่อยู่ขัยของเรา เราก็รักษาอายุขัยของเราไป ถ้าเป็นอายุขัยของเราขึ้นมา เราก็ว่าสิ่งนี้เราก็ยึดมั่นว่าเป็นของเรา เราก็จะหาสิ่งที่บำรุงบำเรอกิเลสใจ บำรุงกิเลสคือว่าสิ่งนี้เราแสวงหา สิ่งนี้แสวงหา เห็นใหม่ ทั้งๆ ที่รักตัวเอง แต่ไม่เห็นตัวเอง ไม่รู้จักตัวเอง ไม่รู้จักตัวเอง เพราะว่าอายุขัยชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดแน่นอน ทุกคนเข้าใจว่าแน่นอน แต่ทุกคนว่ามันจะมาอีก ๕๐๐ชาติข้างหน้า นี่มันหลงไหลตัวเองใจ ถ้ามันหลงไหลตัวเอง มันถึงไม่รู้จักตัวเอง

ถ้าไม่รู้จักตัวเอง องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงสอน สอนให้ทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจของใครสงบเข้ามานะ ใครทำสมาธิได้ แต่ถ้าเป็นฤทธิชีไพรเขา ทำสมาธิของเขา เพราะขาดศีลของเขา เขาไม่มีศีลของเขาละ คำว่า “ศีล” ศีลก็คือศีล ๕ ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗

เขาว่าศีล ๘ ศีล ๘ ถือศีลก็มีศีลของเขา แต่ศีลของฤทธิชีไพร เขายังโกหกมดเท็จกันอยู่ ถ้าเขา โกหกมดเท็จกันอยู่ เพราะโกหกมดเท็จเขาถึงยังไม่มีสติปัญญาจะย้อนกลับเข้ามาสู่ใจของตัวเอง ทั้งๆ ที่เขาทำความสงบ เพราะฤทธิชีไพรเขาเหาะเหินเดินฟ้าอากาศได้ ถ้าเขาเหาะเหินเดินฟ้า อากาศ ทำไมเขาไม่มีสติปัญญา ภาพเทวิลเป็นเพื่อนของพระเจ้าสุทโธทนะ เขาทำสมาบัติได้นะ เขาไปนอนอยู่บนพรหมได้ มนุษย์นี้ทำสมาบัติขึ้นไปนอนอยู่บนพรหมได้

เวลาองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติ เวลาองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะ นิพพาน เวลาปลงอายุสังขาร โลกธาตุนี้หวั่นไหวหมดเลย พระอานนท์เห็นการเปลี่ยนแปลงของโลก มันต้องมีสิ่งใดเกิดขึ้นแน่นอน ถึงเข้าไปเฝ้าองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“นี่มันเกิดเพราะสิ่งใด โลกธาตุหวั่นไหว”

“อานนท์ มันเป็นอย่างนี้แหละ ตั้งแต่พระพุทธเจ้าเกิด พระพุทธเจ้าตรัสรู้ พระพุทธเจ้าปลง อายุสังขาร พระพุทธเจ้าปรินิพพาน นี่โลกธาตุหวั่นไหว”

นี่ก็เหมือนกัน เวลาภาพเทวิลอยู่บนพรหม โลกธาตุหวั่นไหว หวั่นไหวเพราะเหตุใด หวั่นไหวเพราะเหตุใด นี่เขาว่า “อ้อ! องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติแล้ว องค์กรสมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติแล้ว” เพราะเป็นเพื่อนกับพระเจ้าสุทโธทนะ เห็นไหม ลงมาจากพรหม นะ นี่ไปขอพระเจ้าสุทโธทนะ ขออุ เพราะว่าเขาเป็นพราหมณ์ พราหมณ์นี้เขาต้องบ่นของเขา พุทธลักษณะ ถ้ามีพุทธลักษณะ เขาว่าโลกธาตุนี้หวั่นไหว มาขออุเลย

พอขออุขึ้นมา เห็นไหม นี่เห็นเป็นพระพุทธเจ้าจริงๆ เพราะเขาต้องของเขาได้ พุทธ ลักษณะเป็นอย่างนี้ ดีใจมาก ดีใจมาก เพราะเขาเป็นฤทธิชีไพร เขาทำของเขา เขาอนบนพรหมได้ เขามีฤทธิ์มีเดชหมด แต่เขาไม่รู้จักรัทธิ เขาหาธรรมะไม่ได้ เขาต้องร้ององค์กรสมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ดีใจมากเลย นี่คนชี้ทาง เพราะเขาทำของเขา เขาก็อยู่ในฌานสมาบัติของ เขาอยู่อย่างนั้นแหละ เขาไปไหนไม่รอด เขาไปไหนไม่รอดนะ แต่เวลาเขาดีใจมาก นี่องค์กรเด็จ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเกิดแล้ว แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะออกค้นคว้า กว่าจะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมา อายุขัยเขาจบก่อนนะ ทั้งดีใจ ทั้งเสียใจ นี่คนเราเป็นแบบนี้ นี่พูดถึงฤกษ์ชี้ไพรนะ

เพราะเขาไม่รู้จักตัวของเขาเอง แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาปฏิบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ไปรื้อค้นอยู่ ๖ ปีนะ รื้อค้นกับใคร ศาสดาใด ใครว่าเก่งขนาดไหนก็ศึกษากับเขาหมดแล้ว ไปไม่รอด พอไปไม่รอด มันทำได้ขนาดไหน ทำได้มานสมบัติ ๘ สมบัติ ๖ ได้หมด พอได้หมดแล้วได้อย่างไรต่อไปล่ะ แล้วทำอย่างไรต่อไป เวลามันคลายออกมา ก็อย่างนั้นแหละ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าระลึกถึงโคนต้นหญ้า เวลาโคนต้นหญ้า เวลาเป็นราชกุมาร ไปนั่งอยู่ที่โคนต้นหญ้า นั่นนะรู้จักตน เห็นไหม รู้จักตน เพราะมันสุขมันสงบมันระงับใจ ขนาดว่าเป็นราชกุมารยังระลึกได้ ยังจำได้ ฉะนั้น เอาตรงนั้นเป็นที่ตั้ง นี่เวลาเริ่มต้น เริ่มต้นอานาปานสติ กำหนดลมหายใจเข้าและลมหายใจออกให้จิตสงบเข้ามา พอสงบเข้ามามันไม่แตกออกไปนอกเรื่องนอกราว มันกลับมา บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ เห็นไหม เวลาจิตมันสงบเข้ามาแล้ว ข้อมูลอำนาจาสนาบาารมีสร้างมาอย่างไรมันรู้หมดแหละ รู้ก็รู้เรื่องโลกๆ นั่นล่ะ แต่อาสาฬหขณชาระกิเลสไปแล้ว อ้อ! อันนี้! อันนี้อาสาฬหขณชาระล้างกิเลสไป อันนี้!

ฉะนั้น สุขภาพกาย สุขภาพใจ สุขภาพกายเราก็รักษาดูแลของเราละ สุขภาพใจ ถ้าสุขภาพใจ คนที่จะมีสุขภาพใจได้ เขาต้องมีสติปัญญาละ สติปัญญามันระลึก มันหวนย้อนกลับมาชีวิตเรานะ มันสังเวชนะ เราเกิดมาทำไม เรามาอยู่อะไร แต่สุขภาพกายใช้ใหม่ สุขภาพกายแข็งแรงใช้ใหม่ สุขภาพแข็งแรงก็ทำหน้าที่การงานของเราไปใช้ใหม่ เราทำทุกอย่างประสบความสำเร็จทั้งหมด สุขภาพกายเราแข็งแรง เราเคลื่อนไหวได้ ต่างๆ ได้ พอชราภาพไป นี่โรคชรา โรคชรามาเยือนมันก็เป็นเรื่องธรรมดา นี่มันก็เป็นไป นี่ไง คอตกลง เพราะมันเวียนตายเวียนเกิดตามวัฏฏะไง

แต่ถ้าสุขภาพจิตละ สุขภาพใจเป็นอย่างไร ถ้าสุขภาพใจเป็นอย่างไรนะ เราระลึกอะไร เราคิดอะไร เรายังเพื่อเจ้าไปกับชีวิตนี้ไหม นี่เกิดมา เกิดมาจากบุญจากกรรม เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาไป ถ้าพบพระพุทธศาสนา ทำบุญกุศลของเราเพื่ออะไร นี่เป็นอามิส ทำบุญกุศลกันเพื่อสังคม สังคมร่มเย็นเป็นสุข สังคมมีการเอื้องานกัน สังคมมีการเสียสละต่อกัน มันก็ร่มเย็นเป็นสุขในผลของวัฏฏะ ในวัฏฏะมันก็ร่มเย็นในวัฏฏะไง ในวัฏฏะต่างคนต่างมา เราจะส่งต่อ

สภาวะแวดล้อม ส่งต่อประเทศชาติให้กับอนุชนรุ่นหลังต่อๆ กันไป รู้ๆ กันอยู่ที่นี่ เราจะส่งต่อสิ่งนี้ ให้รุ่นลูกรุ่นหลานบริหารจัดการประเทศนี้ไป แล้วเราไปไหนล่ะ เราไปไหน ถ้าเราไปไหน เรา คิดนี้แล้ว นี่สุขภาพใจจะมีแล้ว

สุขภาพใจใช่ไหม ใจนี้มันคงที่ เวลาเกิดมันก็เวียนตายเวียนเกิดไปนั่นล่ะ แล้วมันคงที่ คงที่ อย่างไรล่ะ คงที่แล้วมันก็เวียนตายเวียนเกิดอย่างนี้ใช่ไหม ถ้าเวียนตายเวียนเกิดอย่างนี้ เราก็เจอ สภาพแบบนี้อีกใช่ไหม แล้วเจอสภาพอย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พ้นจากทุกข์ๆ วิ วัฏฏะ ออกจากวัฏฏะนี้ไปทำอะไร ถ้าทำอะไร เห็นไหม สิ่งที่มีสุขภาพจิตมันต้องมีสติปัญญา ก่อน ถ้ามีสุขภาพจิต จะภาวนาๆ ภาวนาตะครุบเงาใช่ไหม จะตะครุบเงา ภาชนะคว่ำไว้ใช่ไหม หงายก็หงายขึ้นมาไม่ได้ใช่ไหม ถ้าภาชนะมันคว่ำอยู่ มันจะมีอะไรอยู่ในภาชนะนั้น จิตใจก็ เหมือนกัน กิเลสมันปิดบังไว้ ศึกษาธรรมมากกว่าฉันแน่ ฉันยอด ฉันรู้ ฉันเข้าใจ แล้วเข้าใจเรื่อง อะไรล่ะ เข้าใจเรื่องอะไร เข้าใจเรื่องธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้าใจเรื่อง สมบัติของคนอื่น

สติเป็นอย่างไร สมาธิเป็นอย่างไร ตัวตนเราเป็นอย่างไร ถ้าสุขภาพจิตมันอ่อนแอ ตัวมัน เอง มันลืมตัวมันเอง แล้วมันแสวงหาแต่ข้างนอก แสวงหาข้างนอก สมบัติของเขาๆ นี่โลกเป็น แบบนั้น แต่เวลาใจของเราขึ้นมา สมบัติของเราๆ สมบัติของเราคืออะไร? คือกำลังใจ คือพลังใจ ถ้ามีกำลังขึ้นมา มันมีวุฒิภาวะนะ

คูสิ คนที่แข็งแรงอยู่ เราจะช่วยคนที่อ่อนแอได้ คนจมน้ำ เราว่ายน้ำเป็น เราจะช่วยคนจมน้ำ ขึ้นมาจากฝั่งได้ จิตใจที่มันเข้มแข็งขึ้นมา เห็นคนเขาทุกข์เขายาก เวลาเขาทุกข์เขายาก เขามีแต่ ความเพื่อรำพึงรำพันของเขาไป นี่เราปลอบโยนเขาได้ เราปลอบโยนเพราะอะไร มันเป็นอย่างนี้ เป็นอย่างไร เป็นอย่างนี้เป็นอย่างไร ถ้าเป็นอย่างนี้ เราก็เคยเป็นอย่างนี้ ถ้าเราหาตัวตนเราไม่เจอ เราก็เป็นแบบนี้

แต่ถ้าเราหาตัวตนเราเจอขึ้นมาแล้ว ตัวตนเราเจอ เรารู้ถึงสุขภาพจิตของเรามันแข็งแรง ขึ้นมา คนแข็งแรงขึ้นมาจะช่วยคนอ่อนแอได้ คนที่มีจุดยืนของเราในชีวิตเรานะ เพราะมันเรื่อง ธรรมดา เพราะวิกฤติอย่างนี้เราก็ผ่านมาแล้ว มันเกิดขึ้น มันตั้งอยู่ แล้วมันดับไป ทุกข์ เหตุให้เกิด ทุกข์ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ มันก็ซ้ำๆ ซากๆ อยู่อย่างนั้นแหละ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ เพราะมันมี เหตุมีผลของมัน มันไม่มีที่มาที่ไปมันถึงได้ทุกข์ใจ ถ้าใครยึดมันสิ่งใดมันก็ทุกข์สิ่งนั้น เห็นไหม

นี่ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์นี้ไม่รู้ ทุกข์ดับมันดับอย่างไรล่ะ เพราะในเมื่อเราไม่มีตัวตน เราหาเรา สุขภาพจิตมันอ่อนแอ มันไม่รู้จักตัวมันเอง มันจะรู้จักที่เกิดที่ดับใหม่ ที่เกิดที่ดับมันก็ดูไฟฟ้าไฟ คุไฟฟ้าแลบไฟ ไฟแลบก็เกิดดับอยู่ข้างนอก แล้วก็เปรียบเทียบ เปรียบเทียบว่าอารมณ์เป็นอย่างนั้น อารมณ์เป็นอย่างนั้น...เปรียบเทียบเป็นอย่างนั้น แต่ไม่เห็นอย่างนั้น ไม่เห็นตามความเป็นจริงอย่างนั้น

แต่ถ้าจิตสงบเข้ามานะ พอสงบเข้ามา เราจับต้องของเราได้เอง เวลามันทุกข์ มันทุกข์ขึ้นมาอย่างไร เหตุให้เกิดทุกข์มันอยู่ที่ไหน ถ้ามันทำความสงบของใจเข้ามา มันรู้มันเห็นของมัน ถ้าใจไม่สงบเข้ามามันเป็นสัญญา สัญญาคืออะไร สัญญา เห็นใหม่ คุณิ สัญญาที่มันเกิดดับในหัวใจ มันเกิดดับโดยธรรมชาติของมัน

สิ่งที่มี เห็นใหม่ รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส รูป รส กลิ่น เสียง...รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตรอันพิสดารไม่ใช่กิเลส ตัณหาความทะยานอยากของคนต่างหาก ตัณหาความทะยานอยากของคนต่างหากที่ไปยึดมั่นถือมั่นมันเป็นกิเลส เห็นใหม่ สิ่งที่มีมันมีอยู่ในโลกนี้มันวิจิตรขนาดไหนมันก็ไม่มีการกิเลสหรอก มันไม่มีชีวิตจิตใจหรอก แต่คนที่ไปติดมันต่างหากละมันถึงมีกิเลส แล้วกิเลสมันอยู่ที่ไหนล่ะ กิเลสมันอยู่ที่ไหน

ถ้ามันสงบเข้ามา เห็นใหม่ สุขภาพจิตของเราจะเข้มแข็งขึ้นมา เข้มแข็งขึ้นมาะ สิ่งใดที่เกิดขึ้นมามันวางได้ใจ เรารับรู้นะ คนไม่ใช่ขอนไม้ที่จะไม่รู้รู้อะไรเลย มันรับรู้ แต่มันเข้าใจใจใจรับรู้แล้วไม่หวั่นไหวใจ รับรู้ อืม! มันเป็นอย่างนี้ เพราะเรามีสติปัญญา เราไม่ฟูไม่แพบไปกับมัน ถ้าไม่ฟูไม่แพบไปกับมัน ทำไม่ถึงไม่ฟูไม่แพบล่ะ ถ้ามันขาดสติ มันจะฟูมันจะแพบใหม่

เพราะตัณหาความทะยานอยากของคนเป็นกิเลส ถ้ามันมีการได้การเสีย มีความผูกพันกับมัน มันก็ฟูก็แพบไป แต่ถ้าเราไม่มีการได้การเสีย มันเป็นอย่างนี้ เราเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ เราเป็นอย่างนี้ มันกับเราไม่ใช่อันเดียวกัน นี่รูป รส กลิ่น เสียงไม่ใช่อันเดียวกับเราใจ เราดูแลใจของเราได้ใจ ถ้าเราดูแลใจของเราได้ รูป รส กลิ่น เสียง ก็เป็นรูป รส กลิ่น เสียง เราใช้ประโยชน์ใช้ใหม่

คุณิ วิชาชีพของใคร วิชาชีพของคนใช้เสียง วิชาชีพของคนใช้สมอง วิชาชีพของใครเขาก็ใช้วิชาชีพของเขา แล้วใจละ ใจละ ใจมันพัฒนาเข้ามา ย้อนกลับมาที่นี้ สุขภาพใจมันจะพัฒนา

อย่างนี้ สุขภาพกายนะ เราต้องออกกำลังกายของเรา เราเคลื่อนไหวของเราเพื่อให้สุขภาพเรา แข็งแรง สุขภาพจิต ถ้าจิตมีการดูแลรักษานะ นี่ดูแลรักษา รักษาอย่างไร

คุณติ ฤทธิชัยไพโรในสมัยพุทธกาลเขาดูแลรักษาของเขา เขาเวียนว่ายตายเกิดของเขา แต่เรา เป็นสาวกสาวกนะ เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เรามีศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รู้ก่อน ขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นไก่อตัวแรก เจาะฟองอวิชชาออกมา เห็นไหม “ในโลก นี้เราไม่เห็นมีใครประเสริฐไปกว่าเรา” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดนะ “ในบรรดาสัตว์ สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด” ประเสริฐที่สุดเพราะท่านเป็นคนทีเอาใจ ของท่านพ้นจากพญามารได้เป็นองค์แรก แล้วก็วางกรรมวินัยนี้ไว้แล้วให้ศึกษาขึ้นมา แล้วครูบา อาจารย์เราท่านปฏิบัติมา

ในสมัยพุทธกาลเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเยอะแยะไปหมดเลย เยอะแยะเพราะอะไร เพราะ ท่านทุ่มเทของท่าน ท่านทำของท่าน ท่านถึงเห็นภัยในวัฏสงสารของท่าน เราก็อเหมือนกัน เราเกิด มาเป็นสาวกสาวกนะ เรามีสิทธิ์ มีสิทธิ์เพราะอะไร ทฤษฎีมันมีอยู่แล้ว ธรรมะขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ามีอยู่แล้ว สังขารมีอยู่แล้ว แล้วเราทำอะไรกัน เราทำขึ้นมาเราทำเพื่อสุขภาพ กายของเรา เห็นไหม เพราะคนเราจะประพฤติดุปฏิบัติต้องมีกายกับใจ ถ้ามันไม่มีลมหายใจเข้าออก มันก็ตายแล้วละ คนตายไปทำอะไรละ ตายไปก็เกิดสถานะใหม่ ภพชาติได้ทันที จิตนี้ไม่มีวัน วรรค

ฉะนั้น พอเราเกิดเป็นคนใจใหม่ เราเกิดเป็นคน เรามีสติปัญญาของเรา เรามีสติปัญญาของ เรา เราก็อต้องรักษาชีวิตของเรา ถ้ารักษาชีวิตของเรา เราก็อต้องมีหน้าที่การงานของเรา หน้าที่การ งานของเราเพื่อดำรงชีวิตของเรา แล้วชีวิตนี่คืออะไร นี่สุขภาพกาย แล้วสุขภาพจิตละ สุขภาพจิต นี้เราแอบเหงื่อต่างน้ำมาจนปานนี้ เรามีอะไรเป็นสมบัติของเราจริงจังบ้าง ถ้าเราตายไป สมบัตินี้เรา อาลัยอาวรณ์มันใหม่ แล้วสมบัติที่เป็นของเรา คุณงามความดี บุญกุศลในใจของเรามันมีกับเรา ใหม่

ถ้ามันมีกับเรา สิ่งนี้มันเริ่มอ่อนใจแล้ว ถ้าเริ่มอ่อนใจ เราทำประโยชน์กับใจดวงนี้ ถ้าใจดวงนี้ มันอ่อนใจเข้ามา เห็นไหม เราทำมาทุกอย่างพร้อมแล้ว เพราะเราทำเรื่องของร่างกายมาพอแรงแล้ว เราก็อดูแลใจของเราแล้ว ดูแลใจของเรานะ เราไม่ตื่นตื่นไปกับมัน สิ่งใดที่มันขาดตกบกพร่อง มัน

เป็นเรื่องของวิญญะ โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ ไม่มีสิ่งใดเต็ม ไม่มีสิ่งใดคงที่ โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ แล้วถ้ามันพร่องอยู่อย่างนั้น เราจะไปกระเสือกกระสนเคือคร้อนในใจเราทำไม

ถ้าเราเคือคร้อนในใจเรา หน้าทีการงานเราก็ทำ ทำเต็มที่นี้แหละ สุดความสามารถของเรา นี้แหละ ถ้ามันสมบูรณ์ของมันก็สมบูรณ์ ถ้ามันขาดแคลน ขาดแคลนมันก็เป็นอย่างนี้ เราจะทำต่อของเราไปข้างหน้า ทำแล้วจิตใจมันไม่หวั่นไหวไปอย่างนั้น ไม่หวั่นไหวเพราะอะไร เพราะอะไรล่ะ ก็เพราะธรรมไง เพราะเรามีสติปัญญาขึ้นมาไง ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมาแล้ว แล้วสิ่งที่สมบูรณ์โดยคงที่มีอยู่ที่ไหน มีไหม? อกุปปธรรมไง

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาพิจารณาของเราเข้าไปแล้วนะ ถ้ามันไม่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เต็มที่ มันสมมุจเฉตพหวนไม่ได้ นี่สิ่งที่คงที่คือสังขธรรม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

โลกนี้ไม่มีสิ่งใด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ขาดตกบกพร่องไปทั้งนั้น จะให้บริสุทธิ์ผุดผ่องไม่มี เว้นไว้แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเกิดที่ไหน? เกิดที่นามธรรม เกิดที่นามธรรมมันเป็นความรู้สึก มันไม่ใช่ธาตุ สิ่งที่เป็นธาตุ เรา จะพิจารณาอย่างไร กลั่นกรองอย่างไรให้ธาตุนี้สะอาดบริสุทธิ์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่จิตใจมัน กลั่นกรอง กลั่นกรองด้วยอะไร? กลั่นกรองด้วยมรรคญาณ กลั่นกรองด้วยอริยสัจ กลั่นกรองด้วย คำริชชอบ งานชอบ เพียรชอบ ความระลึกรชอบ ความชอบธรรม

ถ้ามันไม่ชอบธรรม เห็นไหม นี่ตรัสรู้เองโดยชอบ ถ้ามันเป็นความชอบธรรมขึ้นมา มัน เป็นสมมุจเฉตพหวน มันเป็นความจริงของมัน ถ้าไม่ชอบธรรม เห็นไหม ตังคพหวน นี่สังขธรรม กิเลสมันเข้ามาปรนเปรอ เข้ามาร่วมด้วย นี่เวลากิเลสมันมีสมุทัยเข้ามาอยู่ในปัญญาของเรา เข้าไป อยู่ในความเห็นของเรา สมุทัยมันเข้ามาในการกระทำของเรา มันไม่สะอาดบริสุทธิ์ มันก็เหมือน โลกพร่องอยู่เป็นนิจๆ ธรรมะพร่องอยู่เป็นนิจ เพราะตังคพหวน เดียวมันก็เสื่อม เดียวมันก็ เปลี่ยนแปลงของมันไป มันไม่คงที่ของมัน แต่ไม่คงที่กับคงที่แตกต่างกันอย่างไร เวลาคงที่ขึ้นมา สมมุจเฉตพหวน มันขาดแล้วมันคงที่ของมันอย่างไร คงที่ที่มีอยู่นะ คงที่ต่อไปถึงที่สุดแล้ว ทำลาย ความคงที่อันนั้นหมดสิ้นไป มันยิ่งหลุดพ้นไปเลย หลุดพ้นไปเลย เห็นไหม นี่สุภาพใจ

สุภาพกายเราก็ดูแลรักษานะ คนเราเกิดมามีเวรมิกรรมทุกคน ไม่ต้องน้อยเนื้อต่ำใจของ ใครทั้งสิ้น ทำมาทั้งนั้น สิ่งของมันเป็นเราๆ เพราะเราทำมาทั้งนั้น จะโทษใคร ไม่ต้องโทษใครเลย

เราเองทั้งนั้น เราเองทั้งนั้น สิ่งที่มาเนื้มนั้นเป็นผลของวิญญูะ คือมันมีเวรมีกรรมร่วมกันมา มันก็เกิดมาประสบพบเห็นกัน ถ้าพบเห็นกัน สิ่งใดที่เป็นคุณ สิ่งใดที่เป็นผลบวก เราก็ช่วยเหลือเอื้อจางกัน สิ่งใดที่เป็นลบ วางไว้ เราจะไม่สร้างเวรสร้างกรรมต่อไปอีกแล้วละ พยายามวางของเรา เรื่องของเขา ใครทำของเขา เขาได้ของเขานะ แต่ของเราเนื้ เรามีเวรมีกรรมต่อเขา มันถึงมีผลแบบนั้น แล้วเนื้ พุดถึงผลทางธรรมนะ แต่ผลทางโลกมันมีกฎหมาย การเบียดเบียนกันมันมีกฎหมาย กฎหมายเขาจัดการของเขา แต่เราไม่ทุกข์ร้อนไปกับใจของเรา ใจของเรา เราดูแลใจของเรา

แต่เราบอก อย่างนั้นถ้าเป็นธรรมมันก็เหมือนกับชื้อบื้อเลยเนาะ ใครทำอะไรก็ช่างเนาะ เราไม่มีเหตุมีผลเลยหรือ

ไม่ใช่ชื้อบื้อ อย่าดูถูกความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า พระอริยเจ้าท่านรู้ถึงหัวใจของท่าน ท่านรู้ถึงผลกระทบ ท่านรู้ถึงความเป็นผลกระทบทางบวกทางลบ ท่านจะไม่สร้างเวรสร้างกรรมกับใคร แต่ผลของสาธารณะ ผลของกฎหมาย ผลของโลกเขามีของเขา เขามีของเขา รักษาใจของเรา สิ่งใดเกิดขึ้น เห็นไหม สิ่งใดเกิดขึ้น สิ่งนั้นมันมีของมัน มันเป็นไปของมัน เรารักษาใจของเรา ดูแลใจของเรา แต่แก้ไข เราก็ต้องแก้ไขไป แก้ไขถึงที่สุดแล้ว นี่ไง ผลของเวรของกรรม สัพเพ สัตตา สรรพสัตว์ทั้งหลายจงเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด ถ้าเราทำใจของเราได้ขนาดนี้ ถ้าทำใจได้ขนาดนี้ นี่ไง ผล นี่ใจที่เป็นความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า

พระอริยเจ้าเขาไม่แบกโลก โลกนี้แบกไม่ได้ มันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ แต่ใจเราอนุจิ พันได้ ใจของเราทำให้มันอิสระได้ ถ้าอิสระได้ นี่ไง ผลอันนี้ไง มันถึงจะเป็นประโยชน์อันนี้ไง นี่ไง รัมโพธิ์รัมไพโรของเราไง ครูบาอาจารย์ของเราไง นี่ชี้ นำสิ่งนี้มาให้รักษาใจของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา สุขภาพกาย สุขภาพใจนะ เอวัง